

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ 15 ΘΗΜΕΡΟΝ

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ „ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ”

ΑΝΤΙΝΟΟΣ — *Μυθιστόρημα τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ρώμης*

ΥΠΟ Β. Ε. ΒΕΚΙΑΡΕΛΛΗ

Δραχ. 18

ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΜΙΑΡΚΑΣ

ΥΠΟ JEAN RICHERIN — Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑ ΔΑΥΡΑ

Δραχ. 12

ΜΠΑΪΡΟΝ — *Ἡ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο του*

ΥΠΟ ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ

Δραχ. 18

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΥΠΟ Δ. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

Δραχ. 12

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΝ ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΑΜΑΞΟΣΤΟΙΧΙΩΝ
 ΑΠΟ 16 ΜΑΪΟΥ 1925
 ΓΡΑΜΜΗ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Αριθ. Αμαξοστ.	ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ	ΕΚ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Αριθ. Αμαξοστ.
101	Καθημεριν. 4.50' εξ 'Αττικής κατ' εὐθείαν	Καθημεριν. 5.50' μετά σταθμεύσεων	102
1	5.40' κατ'εὐθείαν	7.00' μετά σταθμεύσεων	2
3	6.45' Μετά σταθμεύσεων	8.12' Κατ'εὐθείαν	4
5	8.00' κατ'εὐθείαν	Στ. Κ. Πατήσια	6
201	Κυριακάς 9.05' κατ'εὐθείαν	Κυριακάς 10.15' μετά σταθμεύσ.	202
7	10.05' κατ'εὐθείαν	11.10' κατ'εὐθείαν	8
9	12.10' κατ'εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	Στ. εἰς Ἴωνιαν	
103	Καθημεριν. 13.10' Ταχεία	Καθημεριν. 14.20' Ταχεία	104
11	14.40' μετά σταθμεύσεων	14.55' κατ'εὐθείαν	10
13	15.50' κατ'εὐθείαν	Στάσις εἰς Ἴωνιαν	12
15	16.55' μετά σταθμεύσ.	16.00' κατ'εὐθείαν	14
203	Κυριακάς 17.35' Ταχεία	Στ. Κάτω Πατήσια	16
17	18.10' κατ'εὐθείαν	17.10' κατ'εὐθείαν	18
19	19.15' κατ'εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	Κυριακάς 20.10' Ταχεία	204
21	20.30' κατ'εὐθείαν Στ. Κ. Πατήσια	20.42' κατ'εὐθείαν	20
23	21.40' κατ'εὐθείαν	21.50' » »	22
25	22.40' κατ'εὐθείαν	22.50' » »	24
		23.50' » »	26

ΟΔΗΓΙΑΙ

- 1) Αἱ ταχεία καὶ κατ'εὐθείαν ἀμαξοστοιχίαι σταθμεύουσι μόνον εἰς Ἀττικὴν, Ἡράκλειον καὶ Ἀμαρούσιον ἐκτὸς τινῶν ὡς ἐν τῷ δρομολογίῳ ἐμφαίνεται, αἵτινες καίτοι κατ'εὐθείαν αὐταὶ σταθμεύουσι εἰς τινὰς σταθμούς.
- 2) Αἱ μετὰ σταθμεύσεων ἀμαξοστοιχίαι τότε μόνον σταθμεύουσιν εἰς Κάτω, Ἄνω Πατήσια καὶ Ἴωνιαν, ὅπου ἂν ὑπάρχουσιν ἐπιβάται, ὑποχρεουμένων τούτων ὅπως εἰδοποιῶσι τὸν ὀδηγὸν νὰ σταθμεύῃ τὴν ἀμαξοστοιχίαν.
- 3) Ἄρασαι αἱ μετὰ σταθμεύσεων ἀμαξοστοιχίαι γραμμῆς Κηφισίας ἀνερχόμεναι καὶ κατερχόμεναι θὰ σταθμεύωσιν εἰς τὴν θέσιν Πευκάκια (Ἴωνιαν).
- 4) Μὲ τὰς ταχείας ἀμαξοστοιχίας δὲν ἐκδίδονται εἰσιτήρια Γ' θέσεως, οὔτε καὶ φορτωτικαὶ ἐμπορευμάτων καὶ ἀποσκευῶν.
- 5) Οἱ μὴ ἐφοδιασμένοι μὲ εἰσιτήριον ἐπιβάται ὑπόκεινται εἰς πρόστιμον ἐντόστης ἀμαξοστοιχίας 100]100.
- 6) Οἱ ἔχοντες διαρκῆ εἰσιτήρια ἐπιβάται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύωσι ταῦτα εἰς τὸν ἐπὶ τῆς συλλογῆς τῶν εἰσιτηρίων ὑπάλληλον, ἄλλως ὑπόκεινται εἰς τὴν πληρωμὴν εἰσιτηρίου μετὰ προστίμου 100]000.
- 7) Οἱ ἔχοντες εἰσιτήριον Γ' θέσεως ἐπιβάται καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ταξιδεύωσι μὲ τὰς ταχείας ἀμαξοστοιχίας τὸ πρὸς συμπλήρωμα διαφορᾶς θέσεως εἰσιτηρίον δύνανται νὰ λαμβάνωσι καὶ ἐκ τῶν σταθμῶν.
- 8) Ἐκαστος ἐπιβάτης ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ εἰσιτήριον τοῦλάχιστον 5 λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς ἀμαξοστοιχίας ἄλλως δὲν δικαιούται νὰ ἀπαιτήσῃ τοιοῦτον.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΣ

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ—ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΟΥ

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ 31 Μαρτίου 1925 ΑΡΙΘ. 6-[78]

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ : 32 ΟΔΟΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32

ΠΟΛΙΤΕΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΟΝΑΧΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΙΣΜΟΙ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΔΟΞΑ.—Παραλληλισμοί. [Γράμματα ἀπὸ τὸ Παρίσι].

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.—Χιόνια. Γαλάζια μάτια.

ΚΟΥΡΗ Μ. ΚΟΥΡΑΚΟΥ.—Τὸ Πιλάτι [Ἀπὸ τὴς «Σπονδές»].

Α. ΓΡ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ.—Περικλῆς Ζερλέντης [Λογοτέχνη καὶ ἱστοριοδίφαι].

Κ. Α. ΦΩΤΑΚΗ.—Θέατρο καὶ Νέα Ἔργα [Σημειώσεις λογίου].

ΜΙΧ. Γ. ΠΕΤΡΙΔΗ.—Ἡ μορφή στὴν Ποίηση. [Τεχνολογικά].

ΑΡΔΡÉ LICHTENBERGER.—'Ο Μικρὸς Βασιληᾶς. Κεφάλαιον Η'. 'Ο φτωχὸς Ἡλίας. Κεφάλαιον Θ'. 'Ο Ἄλλος.—[Μυθιστόρημα κατὰ μετάφρασιν Δδος ΠΑΡΘΕΝΟΠΗΣ ΠΑΠΑΜΑΝΟΥΥΗΛ].

ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΝΑΠΟΣΤΟΛΟΥ.—'Ο Σόντροφος [Δραματικὸ ἐπεισόδιον σὲ μιὰ πράξι].

ΑΠΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ.—'Επιστήμαι—Τέχναι—Γράμματα—Εἰδήσεις—Περίεργα.

Τὸ μεσημέρι στὸν κήπο τοῦ Λουξεμβούργου—'Ο γέρος κύριος καὶ τὰ σπογγίτια του—Κρίκει—Κοσμικὴ κίνησις—Θεατρικὰ παρασκήνια—Δημόσια βιβλιοθήκαι—'Ιατρικὴ ἐπιστήμη—Νεοελληνικά ἄτοπα ποῦ πρέπει νὰ διορθωθοῦν ἀμέσως.

ΠΑΡΙΣΙ—ΜΑΡΤΙΟΣ

Λιακάδα Ἀθηναϊκῆ θᾶριφοκινδύνουε κανεὶς νὰ πῆ, στὸ μεσημέρι τοῦ πρώτου ἀνοιξιάτικου μηνᾶ. Αὐτὸ εἶπε, γέγονός γιὰ τὸν Παρισινὸ οὐρανὸ. Κι' ἔσπευσα, βγαίνοντας ἀπὸ τὸ ρεστوران, νὰ τὸ ἐπωφεληθῶ στὴς δενδροστοιχίεσ τοῦ κήπου τοῦ Λουξεμβούργου.

Αὐτὸς ὁ θαυμάσιος κήπος, γιὰ τὸν ὅποιον καὶ ἄλλοτε εἶχα γράψῃ, ἔχει ξεχωριστὴ φόρμα, ξεχωριστὸ «cachet» ἀναλόγως τῆς ὥρας. Τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὴς 12 ὡς τὴ μίση (δηλαδὴ μετὰ τὸ φαγητὸ ποῦ εἶνε 11 1/2—12 1/2), μεγάλες παρτέρ καταλαμβάνονται ἀπὸ φουτμπολλιστάς, λόουντεννυστάς, κρικετιστάς. Τὸ τελευταῖο «σπόρ» εἶνε καὶ τὸ συνηθέστερο τοῦ κήπου. Μὴ νομίσετε ἕμως ὅτι οἱ σπόρτσμαν αὐτοὶ εἶνε τίποτε ἄεργοι δανδηδες ἢ ἡ Ἀθίθες κρατοῦσαι ρακέταν διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἄλλο μέσον ἠλιθιωτέρας ἐπιδείξεως καὶ γαμβροπαζαρεύματος. Κάθε ἄλλο. Εἶνε ἄνθρωποι ποῦ δουλεύουν ὅλη μέρα, ποῦ πρὸ ὀλίγου βγήκαν ἀπ' τὴ δουλειά τους καὶ μόλις ἐφαγαν, ὑπάλληλοι, ἄστοι, ἐργάται ποῦ διαθέτουν μιὰ ὥρα ἐλεύθερη πρὶν ξαναρχίσουν τὴ δουλειά τους στὸ γραφεῖο τους ἢ στὸ μαγαζὶ τους ἢ στὸ ἐργοστάσιον ποῦ ἐργάζονται, καὶ θε-

ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΙΖΕΤΕ ΤΟΝ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΗΝ,"

* ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧΟΥΣ ΔΡΑΧ. 3 *

νεολαϊαν. Έάν προσθήκη κανείς εις αυτά τόν τρόπον της Πανεπιστημιακής διδασκαλίας και του διορισμού τών καθηγητών—πράγματα γνωστά εις όλον τόν κόσμον—μπορεί να φαντασθή εις ποίαν κατάπτωσιν εύρίσκεται ή ανώτερα παιδείουσις της πατρίδος μας.

Η βιβλιοθήκη της Ιατρικής Σχολής τών Παρισίων έχει 150,000 τόμους βιβλίων και όλου του κόσμου τὰ Ιατρικά περιοδικά, με χιλίους αναγνώστας ήμερησίως. Ευνόητον λοιπόν πώς μπορεί κανείς να καταρτίση την βιβλιογραφίαν του—ζήλον άγνωστον έν Ελλάδα—και να πραγματευθή εύχερως κάθε θέμα εις τó όποτον ασχολείται.

Από τὰ στόματα όλων τών νέων επιστημόνων που ξεκινούν από την Ελλάδα για την Εύρώπη, θά άκούσετε ότι εξέδουσιν τούς πρώτους μήνας της έν Εύρώπη παραμονής των για να ξεχάσουν, για να απολυτρωθούν από όσα στρεβλά και σφαλερά πράγματα έδιδάχθησαν εις τó Πανεπιστήμιον. Και διά να αναφέρω ένα πλέον άπτόν παράδειγμα, μία παλαιά μετάφρασις του μακκρίτου Dieulafoy, έσωτερικής παθολογίας, της όποιος ή άρχική τιμή ήταν 40 δρχ. πωλείται σήμερα εις τας Αθήνας 2.500 δρχ. διά τόν λόγον ότι εινε έξηγντλημένη και ότι δέν υπάρχει άλλο βιβλίον που θά μορφώση τούς νέους επιστήμονας. Τό ίδιο βιβλίον Γαλλιστί πωλείται στο Παρίσι άντι 5 φράγκων οι 4 τόμοι διά τόν λόγον ότι εινε άχρηστον και διότι χιλιάδες νεωτέρων βιβλίων έχουν εκδοθή έκτοτε επί του αυτού θέματος.

Και όμως ή Βαλλιάνειος βιβλιοθήκη άποτελει κτίριον λαμπρόν—φει, κτίριον μόνον—και ανώτεροι υπάλληλοι της έστάλησαν επί μακρούς μήνας και με άδραν πληρωμήν έν Εύρώπη διά να σπουδάσουν τόν οργανισμόν τών Βιβλιοθηκών. Δέν ξέρω τι έσπούδασαν, εινε όμως αναμφισβήτητον ότι έάν τὰ χρήματα αυτά έστέλλοντο άπ' εύθείας εις ένα επιστημονικόν βιβλιοπωλείον της Εύρώπης, ή βιβλιοθήκη θά έπλουτίζετο με σεβαστόν αριθμόν βιβλίων και δέν θά παρούλαζε τó θέαμα της οίκατος επιστημονικής της μηδαμινότητος. Αλλά θά πητε ό Α ή ό Β βιβλιοπώλης της Εύρώπης δέν έχει κανένα μπάριμπο στην Κορώνη ούτε διαθέτει ψήφους και μέσα όπως οι αποσταλλέντες υπάλληλοι. Απολύτως σύμφωνοι.

Έτσι ή έντύπωσις παντός επισκέπτου της Βαλλιανέλου βιβλιοθήκης, εινε έντύπωσις μούχλας, σκόνης, ύγρασίας, κακομοιριάς, ποντικοφαγώματα, γεροντικών ρευματισμών. Πόσο άντιθετα όμως εινε τὰ πράγματα σε μία εύρωπαϊκή βιβλιοθήκη που αποπνέει την μυρωδιά του φρέσκου βιβλίου και δίνει την έντύπωση της ζωής και της δράσεως, ένδος άπεράντου πνευματικού έργοστασίου. Είκοσι μεγάλοι δημόσιοι βιβλιοθήκαι υπάρχουν στο Παρίσι και άπειρία μικροτέρων. Κάθε επιστήμη έχει την βιβλιοθήκην αλλά και κάθε λαϊκή γειτονιά έχει την δημοσίαν της βιβλιοθήκην. Η έθνική βιβλιοθήκη τών Παρισίων έχει 700.000 τόμους εις την αίθουσαν μελετών με 250.000 αναγνώστας, 150.000 τόμους εις την δημοσίαν αίθουσαν

με 50 χιλ. αναγνώστας και 80.000 χειρόγραφα με 40 χιλ. αναγνώστας.

Εις αυτήν άκόμη την χώραν τών άχιζόντων σαμοβαρίων, την επαναστατημένην Ρωσίαν, εις κάθε γωνίαν του δρόμου υπάρχουν βιβλιοθήκαι όπου οι έργαται πέρνουν σειρά για να μπούν και να διαβάσουν. Τόσος εινε ό συνωσιτισμός. Έκ παραλλήλου οι έκδοτικά έταιρία, πολλές τών όποιων διευθύνει τó Κράτος, έχουν ιλιγγιώδη παραγωγήν και ή εκπαίδευσις εινε τόσον ζωηρά ώστε πανεπιστήμια έργατών ιδρύθησαν άκόμη(!).

Και επειδή έθιξα παραπάνω τó ζήτημα της Ιατρικής επιστήμης θά επεχταθώ επ' αυτό, ως ειδικώτερος, και οι Ιατροί που θά διαβάσουν τας γραμμάς αυτάς και που δέν ειχαν την εύκαιρίαν να έλθουν εις την Εύρώπη, θά καταλάβουν πόσον ήρωες εινε όταν προσπαθούν να τραφούν με τὰ ψυχία της επιστήμης εις την όποιαν αφιέρωσαν την ζωήν των, μέσα εις την επιστημονικήν άνομβρίαν της πατρίδος μας.

Είδατε ποτέ Ιατρικόν βιβλιοπωλείον και Ιατρικόν έκδοτικόν οίκον εις τας Αθήνας; Ιατρικάς έταιρίας τών διαφόρων ειδικοτήτων; έκδόσεις μονογραφιών και διαλέξεις μορφωτικές; όχι. Έδώ τὰ Ιατρικά βιβλιοπωλεία εινε οργανισμοί κολοσσαίοι, παράγοντες έκδόσεις καθημερινώς όχι μόνον διά κάθε κλάδον, αλλά και εις κάθε σύμπωμα. Αρκεί να αναφέρω δε ότι ένας μόνον οίκος, ό οίκος Masson, εκδίδει έβδομήντα δύο Ιατρικά περιοδικά.

Αλλά αν γυρίσωμεν την εικόνα από την άλλην της όψιν θά ίδουμε και την εργασία τών επιστημόνων Ιατρών. Και εργασία επιστημονική δέν σημαίνει πελατεία, ούτε καθηγητηγήκι. Αλλά έρευνα πειραματική και δημοσιεύσεις άλλεπάλληλοι άρθρων, μονογραφιών, βιβλίων, από τὰ όποια και μόνα κρίνεται ή ικανότης ένός επιστήμονος και όχι από τας διαφημίσεις τών «ταχειών και ριζικών θεραπειών» οι όποιοι εινε άγνωστοι έδώ εις βαθμόν ώστε όχι διαφημίσεις Ιατρών δέν υπάρχουν εις τας έφημερίδας αλλά ούτε τó όνομά τους δέν δάζουν έξω από την πόρτα τους. Οι Ιατρικοί επιγραφαί του είδους αυτού περιορίζονται εις τó να αναφέρουν «Ιατρός—παθολόγος» ή «Ιατρός—μαιευτήρ» κ. ο. κ. Εις τόν μακάριον όμως τόπον μας φοφούμε για όνομα και για τίτλους. Καθηγητής σου λέει ό άλλος. Και άδιάφορον αν ό καθηγητής αυτός έχει δεκαπέντε χρόνια ν' άνοιξη βιβλίο κι' άλλα περισσότερα να πιάση πένα στο χέρι του ή να κάνη καμιά επιστημονική έρευνα στα νοσοκομεία και κλινικά που έλέφ ρουσφετολογήματος νέμεται. Εις την Εύρώπην ό τίτλος του καθηγητού δέν παίζει κανένα ρόλον, ούτε ύψίσταται ή περίφημος προσφώνησις «κύριε καθηγητά». Ό μεγαλύτερος τίτλος εινε «Ιατρός νοσοκομείου». Οι δεκαθηγηταί που εινε και Ιατροί νοσοκομείου, αυτόν φέρουν ως πρώτον τίτλον. Έν τφ μεταξύ τούς συναντά κανείς άνεβοκατεβαίνοντας εις τὰ εργαστήρια και τας βιβλιοθή-

(1) Jules Moch — La Russie des Soviets — Paris, 1925 (Ed: L'ile de France).

κας δημοσιεύοντες πλήθος άρθρων και επιστημονικών έργασιών, μετριοφρόνως και χωρίς πρωτεία.

Εις τó δελτίον του Ίνστιτούτου Παστέρ (Annales de l' Institut Pasteur) υπάρχουν εις τó εξώφυλλον ή κατάταξις της συντάξεως με πρώτα τὰ δύο όνόματα τών υποδιευθυντών του Ίνστιτούτου Calmette και Martin, τρίτον του διευθυντού Roux και τελευταίον του Vaillard, μέλους της Ιατρικής Ακαδημίας. Μη νομίστε ότι εινε παράδειγμα άλφαθητικής σειράς. Εις όλα τὰ περιοδικά θά βρήτε τó ίδιο. Μπορεί να εινε πρώτος ό βοιθός και τελευταίος ό καθηγητής. Καμμία διάκρισις εις τούς τίτλους. Τὰ πάντα ρυθμίζει ή εργασία. Και εις τας αίθουσας τών συνεδριάσεων οι καθηγηταί εύρίσκονται άνακατεμμένοι με τó άκρατήριον τών φοιτητών. Αυτή εινε ή διαφορά του πολιτισμού, αλλά και της πραγματικής αξίας.

Πώς γίνεται κανείς καθηγητής; διαγωνιζόμενος διαρκώς επί δεκαετίας ολοκλήρους για να περάση όλην την σταδιοδρομίαν του φοιτητού μέχρι της καθηγευτικής έδρας. Τοιουτοτρόπως ώστε ή εργασία του να ειναί γνωστή εις όλον τόν κόσμον και να αποκλεισται κάθε ρουσφέτι. Ένφ σε μάς; και δίπλωμα άκόμη μπορεί να πάρη κανείς χωρίς να φοιτήση εις τó Πανεπιστήμιον. Φέρνω παράδειγμα τόν έαυτό μου. Μη άρκούμενος εις ένα δίπλωμα ήθέλησα και δεύτερον. Προς τούτο έστειλα 1200 δραχμάς (έλειπα από τας Αθήνας) και μου έστειλαν έπίσημον έγγραφον του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, ότι ήμουν τελειόφοιτος της Νομικής και ειχα δικαίωμα να παρουσιασθώ εις τας επί διπλώματι εξετάσεις. Αργότερα ένας φροντιστής μου ύπεσχέθη (όπως και εις όλον τόν κόσμον άλλως τε) ότι τó δίπλωμα αυτό θά μπορούσα να τó πάρω άντι χιλίων δρχ. και τριμήνου φοιτήσεώς μου εις τó φροντιστήριον. Τὰ δύο αυτά πειστήρια έχω εις διάθεσιν παντός. Έν τφ μεταξύ δέν ξέρω ούτε που εύρίσκεται ή Νομική Σχολή τών Αθηνών.

* *

Αλλά πώς περνούν τας ώρας της σχολής των οι επιστήμονες;

Εις τó μέγαρον της «Ιατρικής Έστίας» καλλιεργεί καθέννας τó βιολί του Έγκο. Τό Ιατρικόν σώμα τοιουτοτρόπως έμφανίζεται σοβαρώτατα εις τας πνευματικές και καλλιτεχνικές του έκδηλώσεις. Εις την ποίησιν, την πεζογραφίαν, την μουσικήν, την ζωγραφικήν, την γλυπτικήν κλπ.

Τό πρώτο Ιατρικό Σαλόν περιέλαβε 53 έκθέτας Ιατρούς έκθέσαντας 297 πίνακας ζωγραφικής και γλυπτικά έργα. Τό τέταρτο σαλόν, τó όποτον έπεσεκέφθην πέρυσι, περιελάμβανε 350 έργα και 100 έκθέτας. Καθώς λοιπόν βλέπει κανείς δέν πρόκειται περι έρασιτεχνικών άστεισμών, αλλά περι εργασίας έκτελουμένης με ίσην σοβαρότητα προς την Ιατρικήν επιστήμη, ή όποια άποτελει φυσικά τó κύριον έργον τών έκθετών. Επίτιμος πρόεδρος της κινήσεως αυτής ήτο ό διάσημος καθηγητής Hayem,

μενταγιονίστας δυνατού ταλέντου και αντιπρόεδρος οι κ.κ. καθηγητής Gilbert (αύθεντία νομισματολογική), καθηγητής Labbe και καθηγητής Berançon (προνομιοϋχοι της ζωγραφικής) και ό πολύς καθηγητής Jean-Louis-Faure, ό όποιος έχει τόσην δεινότητα εις την ποίησιν και δη εις τó συννέτο, όσην και εις την χειρουργικήν. Μέλη δέ της έπιτροπής οι κ. κ. καθηγηταί Hennegai, τού Κολλεγίου της Γαλλίας, Grimbert, της φαρμακευτικής σχολής και Marchoux τού Ίνστιτούτου Παστέρ, δυνατοί άνουαρολλιστες και οι τρεις κ.λ.π. Δέν ήταν μόνον εκθεσις ζωγραφικής τó Σαλόν αυτό, αλλά συγκέντρωσις τών έργων τών μεγαλητέρων σοφών της Γαλλικής Ιατρικής επιστήμης. Δέν ξεπελάγη δέ καθόλου όταν μία μέρα άνεκάλυφα εις τó μουσειον του Λουξεμβούργου μία χαριτωμένη γλυπτική σύνθεσις, έργου του καθηγητού της χειρουργικής κ. Delbet.

Χθές (15 Μαρτίου) άνοιξε τó 5ο Salon με έργα ζωγραφικής και γλυπτικής. Έκθέτει 157 Ιατροί με 500 έργα. Διακρίνω τὰ όνόματα τών καθηγητών Hayem, Gilbert, Hennegui, Grimbert, Coutiere, Grégoire, Caussade, Saboureau κ.λ.π.

Την περασμένη έβδομάδα 9 Μαρτίου 1925 πρρευρέθη σ' ένα κονσέρτο της Συμφωνικής Ιατρικής Ορχήστρας, ίδρυθείσης υπό του καθηγητού Richelot και περιλαμβανούσης έβδομήκοντα έκτελεστές καθηγητάς της Ιατρικής σχολής, χειρούργους κλπ. άπαρτίζοντας πλήρη συμφωνικήν ορχήστραν με την άριτωτέραν έκτέλεσιν. Τό πρόγραμμα ήτο μακρόν και περιέλαβε την Ιταλικήν συμφωνίαν (op. 90) του Mandelshoun, Ίφιγένεια έν Αύλιδι του Gluck, Flute enchutée του Mozart, Musques et Bergamasques του Faure κι' ένα σωρό άλλα. Σημειωτέον ότι οι συναυλίας της Ιατρικής ορχήστρας συναγωνίζονται εις σοβαρότητα έκτελέσεως τὰ μεγαλειότερα κοντσέρτα τών Παρισίων.

Στό διάλειμμα ήλθε στο θεωρετο μου ό κ. Burnier, διευθυντής της Πανεπιστημιακής κλινικής τών δερματικών νοσημάτων. Απετέλει μέλος της ορχήστρας κι' έπαιζε τύμπανο. Πόσα ώραία πράγματα δέν μου ειπε για την καλλιτεχνική οργάνωση τών Γάλλων Ιατρών. Και πόσας ώρας σκέψεις δέν μου έγέννησε για τó violon d' Ingres τών δικών μας Ιατρών. Εις επανειλημμένα μου άρθρα άλλοτε ειχον δώσει ένα πίνακα τών λογοτεχνών—Ιατρών εις την Ελλάδα, οι όποιοι ούτε λίγοι εινε ούτε εύκαταφρόνητοι. Φαντάζομαι δε ότι εξ Ισου θά καλλιεργούνται και οι άλλαι καλαι τέχναι εις τόν έλληνικόν επιστημονικόν κόσμον. Και εύχομαι όπως μία παρομοία οργάνωσις γίνη και στην Ελλάδα εκ παραλλήλου με μίαν αναγέννησιν επιστημονικής δράσεως. Έτσι άφ' ένός ή «Ελληνική επιστήμη θ' άνυψωθή προς όφελος της κοινωνίας και τών σπουδαστών και συγχρόνως θά έξοστρακισθή ό καφενές και ή πολιτικοφυλαρία.

Αμοιρος φλυαρίας δέν υπήρξα κι' έγώ βέβαια στη σημερινή μου άνταπόκριση όπου ένας μοναχικός περίπα-

Έχει μάτια γαλανά ανοιχτά. Είπε σάν τή Νέλλυ. Τα μάτια του παρακαλούν και κοιτάζουν για να καταλάβη αν είνε κανείς ευχαριστημένος απ' αυτόν. Το συμπαθητικό του πρόσωπο χαίρεται και λυπάται κατά το ύψος σας. Ένώ ο Ίωσήφ θυμίζει περισσότερο τήν Μίτση τή γάτα. Μουρμουρίζει ευγενικά, αλλά στο βάθος δέν ξερίζε τί σκέπτεται. Καί ίσως κανένα ώραίο πρωί σās γρατσούνιση τά μουτρα. Με τόν Ήλία δέν εκπλήττεσθε. Ο Μιχαλάκης δέν αγαπά πολύ τόν Ίωσήφ, αλλά τού έχει μια μικρή εκτίμησι. Περιφρονεί λιγάκι τόν Ήλία, αλλά στοργικά.

Τι συμβαίνει σήμερα; Όταν τού πρωί παρουσιάστηκε τήν ώρα που σηκώθηκε ο Μιχαλάκης, με μια ματιά παρετήρησε ότι τα μάτια του Ήλία ήταν κόκκινα. Καί όλη τήν ώρα τής τουαλέτας έκανε άνοησίες. Κατά σειρά άφησε να πέση τού σαπούνι, γρατσούνισε τού Μιχαλάκη σκουπίζοντάς τον και τού παρουσίασε τού πανταλονι του από τήν ανάποδη κι' όσες φορές μπορούσε, άφίνοντας κατά μέρος τήν ετικέτα, έβγαζε τού μαντήλι του και σκούπιζε κρυφά τή μύτη του. Ο Μιχαλάκης άνυπομόνησε λιγάκι από τόν τρόπο του αυτόν και ακόμα θυμόσε. Κι' όταν στο πρόγευμα, βρέθηκε άπέναντι στα τρία του πισκότα, ένώ κρύωνε τού ζεστό του, όρώτης τή Βαρβάρα άν ήξερε γιατί ο Ήλιος ήταν τόσο γελοίος.

Τού εξήγησε ότι ήταν πολύ λυπημένος γιατί έμαθε τού θάνατο τού πατέρα του τόν όποιο αγαπούσε πολύ. Άλλά τού μένουν ακόμα ή μαμά τού, δυό άδελφοί και τρεις άδελφές.

Μια μαμά, δυό άδελφοί και τρεις άδελφές! Κι' άφου ο Ήλιος είνε ο πιδ μικρός, χωρίς άμφιβολία ότι θα πεθάνουν πριν απ' αυτόν. Αυτό θα τόν λυπήση. Φτωχέ Ήλια! Ο Μιχαλάκης είνε πιδ τυχερός.

Πράγματι να τού καλοσυλλογιστή δέν έχει παρά μόνο τή Βαρβάρα και τή Νέλλυ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Ο Άλλος

Με τού πρόσωπο παραμορφωμένο από τού θυμό, με τά δόντια σφιγμένα και με τού στήθος φουσκωμένο, ο Μιχαλάκης φοβρίζε ακόμα με τού δάχτυλο τή Νέλλυ, ή όποία με τήν ούρα ανάμεσα στα πόδια, φεύγει ούρλιάζοντας.

Γουατισμένη δίπλα του ή Βαρβάρα, τόν σφίγγε άπαλά και τόν χαϊδεύε.

— Ήσύχασε, αγάπη μου, ήσύχασε...
Ο Μιχαλάκης χτυπά τού πάτωμα με τού πόδι του. Είνε ώχρός.

Η άναπνοή του σταμάτησε: επί τέλους ψιθυρίζει με μια στήγγλικη φωνή:

— Δέ θέλω πιά να ιδώ τή Νέλλυ, ποτέ πιά...
Πολύ σωστά, ο Μιχαλάκης δέ θα τή ξαναδη πιά. Θα άπαλλαγή απ' αυτό τού άσχημο ζωο που τόν έκανε να θυμώση. Θα τή δώσουν σε κάποιον.

Ο Μιχαλάκης κουνά τού κεφάλι. Τα μάτια του είνε άγρια. Δέν θέλει να δώση τή Νέλλυ. Είνε δική του. Δέν άνήκει σ' άλλον. Πρέπει να τόν ύπακούη... είδ' άλλως... είδ' άλλως...

Η Βαρβάρα τόν σφίγγε περισσότερο, ακόμη περισσότερο, άπάνω στο φουσκωμένο της στήθος.

— Ναι, αγάπη μου, είνε δική σου μόνο δική σου. Κι' αν είνε κακή θα τή σκοτώσουμε, αυτή τήν άσχημη σκυλίτσα. Ο άγοράσουμε μιάν άλλη πειό γλυκή και ύπακοη.

Κι' όπως στήν άκρη τής δειδροστοιχίας ή Νέλλυ ξαναφαίνεται φοβισμένη και πλησιάζε έρποντας με τή κοιλιά στο χώμα, ή Βαρβάρα πέρνει μια μεγάλη πέτρα και τής τή όίχνει. Η σκυλίτσα μουγκρίζει και άπομακρύνεται λιγά βήματα. Η Βαρβάρα σκύβει και πέρνει μια άλλη πέτρα. Άλλά ο Μιχαλάκης τής πιάνει τού χέρι.

— Όχι... δέ θέλω...

Τι θέλει να πη αυτό; Γιατί αυτό ο ξαφνικός θυμός που τόν έκανε τρελλό; Άληθινά ή Νέλλυ ύπηρεξε λιγάκι κακή. Άντι να σταθη άκίνητη, μ' ένα κομμάτι ζάχαρη στήν άκρη τής μύτης, και να περιμένη όταν ο Μιχαλάκης χτυπούσε τά χέρια για να τού δοκάνιση, κουνιόταν, δέν έννοούσε να ύπαικούση, κι' έστριβε τού μουσουδι της.

Τώσκασε μάλιστα και δέν ξαναγύρισε όταν ο Μιχαλάκης τή φώναζε. Ήταν πραγματικώς κακή και ένοχλητική. Άλλ' επί τέλους όλα αυτά δέν είνε τόσο φοβερά. Κι' άλλες φορές είχε καπρίτσια. Σήμερα, γιατί αυτός ο θυμός τού Μιχαλάκη...

Κάθισε. Έβαλε τά χέρια στο μέτωπο. Τού πονεί τού κεφάλι, πολύ τού πονεί. Τού στήθος του πιέζεται. Καί θάλεγε κανείς πώς όλα του τά μέλη είνε τσακισμένα. Τού φαίνεται ότι ξυπνά από ένα είδος ληθάργου, σε μια μέρα σκοτεινή.

Τι έχει; Για να ιδούμε, ο Μιχαλάκης δέν είνε κακός, είνε καλός. Τήν αγαπά τή Νέλλυ. Τήν αγαπά μάλιστα μ' όλη του τήν καρδιά. Καί πριν, όταν όλος αυτός ο θυμός τού άνέβηκε, ήταν σαν ένας άνεμοστρόβιλος που όλα τά συνεπέρνει. Κάτι τι τού άκατανίκητο τόν έκινούσε, σαν να τού τραβούσε τού χέρι.

Ίσως, αν είχε στο χέρι κάτι να σκοτώση τήν Νέλλυ, ένα μαχαίρι, ένα σπαθί, ή τίποτε άλλο, θα τήν έσφαζε σαν ένας χασάπης, με τά ίδια του τά χέρια.

Πώς! ο Μιχαλάκης θα τώκανε αυτό; Ο Μιχαλάκης που μισεί τόν πόλεμο και τούς κατακτητά! ο Μιχαλάκης που φοβάται τού αίμα! Συνέρχεται στον έαυτό του από πολύ μακρού, ο Μιχαλάκης τρομοποιημένος εξετάζει τόν έαυτό του και τρέμει. Τι είνε λοιπόν αυτή ή καταραμένη δύναμη που βγαίνει ξαφνικά απ' τά βάθη τής ψυχής του, που τού πέρνει τού μυαλό και τόν κατανιτά σαν άγριο θηριο; Κάποτε μέσα σ' ένα παιδικό θυμό, ξεσχισε με τά νύχια του τού στήθος τής Βαρβάρας σαν ένα μικρό άγριο γατάκι. Άκόμη τάχει τά σημάδια...

Άπό που προέρχεται αυτή ή μανία;.. Άλλοίμονο!...

Μια μέρα ο Βόρις Καϊνόφ διεσκέδαζε να όίχνη τόξο με τόν καλύτερό του φίλο ένα ευγενή όνομαζόμενο Στένο. Με δυό επαναλήψεις τού βέλος τού Στένο είχε χτυπήση κοντότερα στο σημάδι από τού βασιλικό βέλος. Τα χειροκροτήματα των παρευρισκομένων έδειχναν τήν επιδειξιότητά του και τήν ήττα τού Βασιλέως. Ο Βόρις είχε κατεβασμένα τά φρύδια και δάγκωνε τά χείλια του σημαδεύοντας προσεκτικά, έριξε ένα τρίτο βέλος τού όποιο σφηνώθηκε δονούμενο στο γυφο τού μικρού μαύρου κύκλου, που μαρκάρει τού κέντρο τού σημαδιού.

Ένας ψίδυρος θανμασμού έχαιρέτησε αυτό τού ξαιρετικό χτύπημα. Θριαμβεύων, με τού μέτωπο ιδρωμένο, ο Βόρις απέλάμβανε τή νίκη του. Άλλά ήδη ο Στένο, με μάτια πουλάμπαν, σημάδευε με τή σειρά του. Καί σαν οδηγούμενος από άλλανθαστο χέρι, τού τελευταίο του βέλος, άπίστευτη τύχη, έιρύπαγε τού σημάδι ακριβώς στο κέντρο. Θύελλα από επευφημίες πανηγύριζε αυτό τού μοναδικό κατώρθωμα, αλλά ξαφνικά έσβυσε σε μια κραυγή τρώμου. Τρελλός από ζήλεια ο Βόρις έβγαλε τού μαχαίρι του και χτύπησε τού Στένο στήν καρδιά...

Όταν ήρθε στα λογικά του, κατατρομαγμένος από τού έγκλημά του ο Βόρις παραιτήθηκε και έγινε καλόγηρος. Δέκα πέντε χρόνια έζησε στις στερήσεις και στις σκληραγωγίες. Είνε αυτός που ή Πανονία σήμερα λατρεύε υπό τού όνομα Βόρις ο Άγιος.

Στό πρωινό μάθημα, ο κ. Σιλσάχ άφου διηγήθηκε αυτό τού επεισόδιο έβγαλε συμπέρασμα ότι θανμαστό ύπηρεξε σ' αυτή τήν άπόφασι ενός μονάρχου νέου άκόμη δοξασμένου, κι' ο όποιος μεσ' τή φρίκη τού έγκλημάτος του βρήκε τή δύναμη ν' άπαρηγή όλες τής χαρές τού κόσμου και να κλειστή σ' ένα μοναστήρι.

Και βέβαια ο Μιχαλάκης θαύμασε. Άλλά μ' όλα αυτά ο κακόμοιρος ο Στένο είχε πεθάνη. Κι' ίσως να πέθαινε άκόμη κι' ή Νέλλυ, αν λίγες στιγμές προτιτερα όπως ο Βόρις ο Μιχαλάκης είχε ένα μαχαίρι στή ζώνη του. Κι' αν ύστερα γινόταν καλόγηρος αυτό δέν θα ξανάφερε τή Νέλλυ και δέν θα παρηγορούσε τού Μιχαλάκη.

Σταγόνες ιδρώτος λάμπουν στο μέτωπο τού παιδιού. Υποφέρει. Φοβάται.

Ποιο είνε επί τέλους αυτό τού άγριο ζωο που καμιά φορά χοροπηδά μέσα του; Είνε δυνατόν να είνε τού ίδιο μικρό αγαπημένο παιδάκι τής Βαρβάρας, ο μικρός καλός Μιχαλάκης. Πώς να τά εξηγήση κανείς όλα αυτά; Με τά μάτια ανοιχτά μπροστά στον ίδιο τόν έαυτό του ο Μιχαλάκης αισθάνεται να τόν πλημμυρίζει μια μεγάλη άγωνία και γίνεται τόσο ώχρός, που ή Βαρβάρα φοβισμένη παρακαλεί:

— Αγάπη μου, αγάπη μου, κύταξέ με. Είμαι βεβαία πώς σου κάνει κακό αυτή ή παληοΝέλλυ. Μα έννοια σου, άγριο τής δείχνω εγώ.

Άλλά με μια ξαφνική χειρονομία τής κλείνει τού στόμα. Όχι, όχι, να μη ξανακούση αυτή τή λέξι. Μουρμουρίζει:

— Σώπαινε.

Και καθίζοντας στις φτέρνες πάνω στήν άμμο, φωνάζε σιγά:

— Νέλλυ!

Η σκυλίτσα πλησιάζε. Είνε ακόμα φοβισμένη. Τα μάτια της παρακαλούν. Σύρεται έμπρός του και κουνεί τήν ούρα της ίκετευτικά.

Τής ξαναλέει.

— Νέλλυ, καλή μου Νέλλυ!....

Αυτή τή φορά κατάλαβε. Σαν ένας σίφοντας, ρίχνεται επάνω στο Μιχαλάκη, τόν μισοαναποδογυρίζει, τού γλύφει τού πρόσωπο και τά χέρια με μικρές χαρούμενες φωνές.

Άπ' τά χάρδια αυτά τού έντιδωμένο πρόσωπο τού παιδιού ξανοίγει. Αρχίζει να γελά. Σήμερα δέν μέν πειά

παρά ο Μικρός καλός Μιχαλάκης. Ο Βόρις ο άγιος ξαναγύρισε ολόκληρος στον τάφο του.

(Είς τού προσεχές: Στο σκοτιάδι κλπ.)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

Είςπραξις δημοσίων έσόδων

Συμφώνως τή κατατεθέντι εις τήν Έθνουσυνέλευσιν σχεδίω γόμου, ή προθεσμία τής καταβολής άνευ προσθέτων τελών και τόκων των μέχρι και τής χρήσεως 1923 — 1924 χρεών λήγει δριστικώς τήν 30 Άπριλίου, όποτε λήγει και ή προθεσμία των χρεών τής τρεχούσης χρήσεως 1924 — 1925.

Επομένως πάντες οι εκ πάσης αίτίας όφειλέται των άνωτέρω χρεών δέον να σπεύσωσι έντός τού μηνός Άπριλίου εις πληρωμήν τού τρίτου ήδη καλούμενοι, ένα μη έπιβληθώσι δια τού νομίμου τόκου 12 %, άναδρομικώς ύπολογιζόμενου και προσθέτου τέλους μέχρι μέν 30 % δια τά χρέη τής χρήσεως 1924 — 1925 και 50 % δια τά των παλαιότερων χρήσεων. Επαναλαμβάνεται ή ύπόμνησις ότι ούδεμία παράτασις πέραν τής 30ης Άπριλίου θέλει δοθθ.

(Εκ τής Γεν. Δ)σεως Δημοσίου Λογιστικού)

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ

1) Πās μη καταβάλλον τήν ετησίαν συνδρομήν του διαγράφεται των καταλόγων των συνδρομητών.

2) Ο εγγράφων δέκα νέους ετησίους συνδρομητάς λαμβάνει δωρεάν τούς τρεις προηγουμένους τόμους τού "Παντογνώστου".

(Εκ τής Διευθύνσεως)

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ

ΤΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

"ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ"

== Πωλούνται εις όλα τά Βιβλιοπωλεία ==

ΑΝΤ. ΧΑΤΖΗΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο ΣΥΝΤΡΟΦΟΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΑΞΙ

(ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - ΣΕΒΡΙΟΥ 1922)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΣΤΡΟΒΑΓΓΕΛΗΣ. — Έτών 30—32, κοιμένη φυσιογνωμία, όχι όμως άνιπαθητικός, ύποδηματοποιός.

ΑΝΝΑ. — Υπάλληλος του Μαστροβαγγέλη (κορδελιάστρα) ξανθή κοπέλλα του λαού, σεμνή, σοβαρή και ειλικρινής, 18—19 έτών.

ΤΑΣΟΣ. — Άδελφός της Άννας. Στρατιώτης κακοπεριποιημένος, έτών 27.

ΚΟΥΛΑ. — Άλλη υπάλληλος του Μαστροβαγγέλη. Φίλη της Άννας, συνομήλικος, μελαγχροινή.

ΕΝΑΣ ΕΡΓΑΤΗΣ

Άλλοι εργάτες ύποδηματοποιοί. Η σκηνή στην Άθήνα σύγχρονη.

Η Σκηνή είναι ένα μικρό συνοικιακό ύποδηματοποιείον. Στο βάθος μία μικρή πόρτα που συγκοινωνεί τὸ διαμέρισμα του εργατικού. Η είσοδος του μαγαζιού ύπονοείται από τὸ δεξιὸ ἢ τὸ ἀριστερὸ πρῶτο πλάνο. Στο βάθος δεξιά και δίπλα ἀπὸ τὴν θύρα μία μηχανή κει λίγο πᾶρα κάτω πρὸς τὸν τοίχο μία ἄλλη μηχανή. Πάνω ἀπὸ τὴ μηχανή αὐτὴν στὸν τοίχο ένα ράφι με διάφορα δέρματα. Στο βάθος ἀριστερὰ ἕνας πάγκος ψηλὸς που ἐργάζεται ὁ Μαστροβαγγέλης και στὸν τοίχο φαίνεται ἡ βιτρίνα με ἀρκετὰ παπούτσια μέσα. Ἀριστερὰ ἕνας πάγκος μακρὸς που κάθονται οἱ πελάται. Ἀνάλογες καρτέλες πολὺ κοινές. Ἀνάλογα κάδρα ἢ καμιὸ ρεκλάμα ἐργοστασίον ύποδημάτων. Ἐπάνω στὸ μπάγκο τοῦ Μαστροβαγγέλη διάφορα πετῆ, ἐργαλεῖα παπούτσια κλπ. Στο ἀνοιγμα τῆς αὐλαίας φαίνονται ἀπὸ τὴν θύρα οἱ ἐργάτες που δουλεύουν γύρω ἀπὸ ἕνα παγκάκι με λερωμένες ποδιές και πουκάμισα και στὰ χέρια βελόνες, σφυριά και παπούτσια. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀκούονται τὰ κτυπήματά τους. Στὴ πρώτη μηχανή κάθεται και ῥάβει παπούτσια ἡ Άννα (φόντια).

ΣΚΗΝΗ 1η

ΜΑΣΤΡΟΒΑΓΓΕΛΗΣ — ΑΝΝΑ

ΒΑΓ. (Στέκεται στὴ θύρα με τὰ μανίκια τοῦ πουκαμισου του σηκωμένα, βίαιος ὄχι όμως βόρβαρος). Κυττάει πρὸς τοὺς ἐργάτες). Για κίτταξε ἐκεῖ ἐργάτες..... γιὰ κίτταξε δουλεутήδες..... Μωρέ!... Εἴσατε μεγαλειο! Καὶ νὰ ἦταν πολλὰ ζευγάρια; Μάλιστα. Μὰ τρία ζευγάρια, εἶναι ἕνα μεροκάματο γιὰ μένα. Νὰ ἦταν τουλάχιστον γυναικεῖτα; μάλιστα. Ἄμ' αὐτὰ εἶνε ἀνδρικές ἀρβύλες.... Ντροπήζας ρε σεῖς νὰ τὰ λιβανίζετε τρεῖς ἀνθρωποι ἀπὸ χτές. Κρίμα στὰ λεφτά που πέρνετε. (Ἀκουμπάει στὸ μπάγκο του). Ὅριστε προσωπικό! νὰ σὲ βουλιάξη πι και φι. Ὑστερα σου λέει πὼς πρέπει νὰ ἀλληλοβοηθιέται ἡ ἐργατιά... Μμ... νὰ σου πῶ! Κάνε δουλειά σου και ἄμα θὰ κάνουμε ἄλλη συνέλευσι, θὰ ζητήσουμε ἐκκαθάρισι στὸ προσωπικό.... Ὅχι;... ἡ νᾶσαι ἐργάτης ἡ νὰ μὴν εἶσαι.... Σᾶς τῶπα και ἄλλοτε, ἡ τέχνη δὲν εἶναι τοιρίσι νὰ φτιάξουμε κόλα (Στὴν Άννα). Ναί! Τί με κυττᾶς του λόγου σου; Καλὰ τὰ λέω; ἡ κάνω ἀνορθογραφίες;

ΑΝΝΑ. Ἐγὼ δὲν εἶπα τίποτα.

ΒΑΓ. Ὅχι πές; τί νὰ πῆς; Βρρρρρ. τὴ ρόδα τῆς μηχανῆς και τὸ γαζὶ γίνεται σὰν τῆς κορδέλες του δρόμου που πᾶμε στὸ Τατόι (τῆς κάνει ἐπαινημμένα κινήματα με τὸ χέρι του νὰ σκύψη ἐνῶ μεσολαβεῖ σιωπῆ). Σκῦψε ντέ! Κίττα τὴ δουλειά σου και ἄμα σου μιλήσουνε τότε νὰ ἀπαντᾶς. (Ἡ Άννα ξαναρχίζει τὴ δουλειά της. Στρέφει στοὺς ἐργάτες). Λοιπὸν τὰ εἶπαμε.... νὰ δοῦμε πότε θὰ τὰ γλυτώσατε. (Πᾶει στὸ μπάγκο του. Στὴ σκηνή σιωπῆ. Ἀρχίζει νὰ σφυρίζει κάποιος λαϊκὸ τραγοῦδι κόμποτας φόντιο με τὴ φαλιστέα του, ἐνῶ ἀκούγεται ὁ κρότος τῆς μηχανῆς και τὰ κτυπήματα ἀπὸ μέσα. Σὲ λιγάκι μαζεύει ἕνα μάτσο φόντια με φόδρες και χωρὶς νὰ κυτιάξη τὴν Άννα τὰ βάζει στὴν ἄκρη του πάγκου). Ἐλα πάρτα.... εἰν' ἡ δουλειά τῆς ἀλλήνης τῆς φιλενάδας σου, τῆς τσαγαροδευτέρας.... (τὴν κυττάει ἄξαφνα). Γιατί δὲν ἤλθε πάλι σήμερα;

ΑΝΝΑ Ἐέρω κι' ἐγὼ;

ΒΑΓ. Δὲν σοῦπε τίποτα;

ΑΝΝΑ. Ὅχι.

ΒΑΓ. Τό-ε;

ΑΝΝΑ Ἐέρω κι' ἐγὼ. Για νὰ λείψη ἡ Κοῦλα....

ΒΑΓ. (Διακόπτει) Ἡ τσαγαροδευτέρα νὰ λές. Αὐτὸ εἶναι τὸ ὄνομά της.

ΑΝΝΑ (συνεχίζει) θὰ πῆ πὼς κάτι τῆς συνέβη.

ΒΑΓ. Με φώτισες... Δούλευε και λίγο τώρα. (Ξαναρχίζουν ὄλοι τὴν δουλειά. Ἀκούγονται πάλι μονάχα οἱ κρότοι σφυριῶν και μηχανῆς. Ὑστερα ἀπὸ λίγο.)

ΒΑΓ. Μωρὲ πείνασα.... ἄμ! τί νὰ σου κάνη ἕνας καφές; (Στὴν Άννα). Ἄν ἔρθη κανεῖς νὰ με ζητήση ἐγὼ θάμαι στὸ κολατσὸ ἀπέναντι (φεύγει).

ΣΚΗΝΗ 2α

ΑΝΝΑ—ΕΝΑΣ ΕΡΓΑΤΗΣ, ὕστερα ΚΟΥΛΑ.

ΑΝΝΑ (Ἄφου περᾶση πάλι λίγη σιωπῆ, φωνάζει). Μαστρογιάννη!

ΕΡΓ. (Ἄπὸ μέσα). Λέγε!

ΑΝΝΑ Διάβασες ἐφημερίδα σήμερα;

ΕΡΓ. Διάβασα.

ΑΝΝΑ Καὶ τί λέει;

ΕΡΓ. Κακὰ και ψυχρὰ τὰ πράγματα.

ΑΝΝΑ Δηλαδή;

ΕΡΓ. Δηλαδή πάθαμε κακὸ ἀνεπανόρθωτο που δὲν τὸ περιμέναμε.

ΑΝΝΑ Καὶ τί ἄλλο;

ΕΡΓ. Θέλεις και ἄλλο;

ΑΝΝΑ Ὁ στρατὸς τί γίνεται;

ΕΡΓ. Ὅλο φεύγει, κι' ἄκόμα φεύγει.

ΑΝΝΑ Ὅλος ὁ στρατὸς;

ΕΡΓ. Ὅποιος προλαβαίνει.

ΑΝΝΑ Οἱ ἄλλοι;

ΕΡΓ. (Δύσθυμος). Οὐχού! καυμένη σκουτούρα εἶσαι.

ΑΝΝΑ Μὴν εἶσαι ἀράθυμος καυμένη Μαστρο-Γιάννη.

Δὲν καταλαβαίνεις γιατί σὲ ρωτᾶω;

ΕΡΓ. (Ξεροβήχει) Γιατί;

ΑΝΝΑ Για τὸν ἀδερφό μου.

ΕΡΓ. Βρέ! δὲν τὸ θυμόμουνα' ἄλλου πῆγ' ὁ νοῦς μου. Ε! λοιπὸν;

ΑΝΝΑ Τί λές νᾶγεις;

ΕΡΓ. Ὅτι γίνανε και εἰ ἄλλοι. Τί νὰ σοῦ πῶ;

ΑΝΝΑ Λές νὰ σῶθηκε;

ΕΡΓ. Ἐέρω γὼ βρέ κορίτσι μου. Σὲ ποῖο σῶμα ἦτανε;

ΑΝΝΑ Στὸ Σύνταγμα 5)73.

ΕΡΓ. Ἄμ' αὐτὸ τὸ πιάσανε αἰχμάλωτο. Τὸ γράψανε και τὰ φύλλα.

ΑΝΝΑ (Τρομάζει) ὦ δυστυχία μου! Μαστρο-Γιάννη.

ΕΡΓ. Λέγε.

ΑΝΝΑ Για κάνε λίγο ἔτσι νὰ με δῆς (ὁ ἐργάτης γέρνει λίγο στὴν πόρτα μαζὺ με τὴ καρτέλα του βγάζοντας τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὴν πόρτα). Δὲν μπορεῖς του λόγου σου μαστρο Γιάννη, ποῦσαι ἄνδρας, νὰ μάθης τί ἔγινε ὁ Τάσος;

ΕΡΓ. Πὼς νὰ τὸ μάθω βρέ κορίτσι μου. Ἐδῶ πλάκωσε μεγάλη συμφορὰ σ' ὄλο τὸ Κράτος.

ΑΝΝΑ Νὰ ἐκεῖ που συχνάζεις. Νὰ ρωτήσης τὸ βράδυ ὄσους ξέρεις μπᾶς και τὸν εἶδανε πουθενά;

ΕΡΓ. Καλὰ ἀλλὰ μοῦ φαίνεται....

ΚΟΥΛΑ (Μπαίνει βιαστικῆ, λαχανιασμένη) Καλημέρα.... τί γινόσατε;

ΕΡΓ. Καλῶς τινε. (Ξανακάθεται στὴ θέσι του και ἀρχίζει τὴ δουλειά του).

ΑΝΝΑ Ἐσὺ τί ἔγινες; Δυὸ φορὲς ρώτησε γιατί δὲν ἦρθες.

ΚΟΥΛΑ Καλὲ εἶμαι ξενοχτισμένη ὄλη τὴ νύχτα. Ἡ μητέρα μου, καυμένη Ἄννα δὲν εἶναι καλά. Τὴν ἔπιασε ἀπὸ βραδὺς μία πλάκωσι και πῆγε νὰ τελειώση.

ΑΝΝΑ Φέρατε γιατρό;

ΚΟΥΛΑ Με χίλια παρακάλια τὸν κατάφερα κ' ἦρθε.

ΑΝΝΑ Καὶ τί εἶπε;

ΚΟΥΛΑ Τῆς ἔκαμε μιὰ ἔνεσι και εἶπε.... (συγκινηταί) πὼς σὲ δυὸ—τρεῖς μέρες.... θὰ σταματήση ἡ καρδιά της.... και ὅταν σταματήση ἡ καρδιά της.... θὰ πεθάνη (σιγοκλαίει).

ΑΝΝΑ Τί κλαῖς καυμένη. Μήπως ἔγινε κιόλας; Ἄν ἦτανε ὄσα λένε κι' οἱ γιατροὶ νὰ γίνωνται, ὄλος ὁ κόσμος θάτανε πεθαμένος. Τώρα τί θὰ κάνης, θὰ δουλέψης;

ΚΟΥΛΑ Τί λές και οὐ! Ἡ μάνα μου νὰ πεθαίνη και

γὼ νὰ δουλέψω. Ἐρθε νὰ του πῶ, πὼς θὰ λείψω και σήμερα και αὔριο ὄσο νὰ εἶδῶ τί θὰ ἀπογεῖνη ἡ μητέρα μου.

ΑΝΝΑ Κάτσε τότε νὰ τὸν περιμένης. Στὸ κολατσὸ εἶναι. (Ἀλλάζει θέμα). Δὲν μοῦ λές; τί νέα μαθαίνεις; φεύγει ὁ στρατὸς ἀπ' τὴ Μικρὰ Ἀσία;

ΚΟΥΛΑ Ναί. Ἐρθε χτές και ὁ γυιὸς τῆς Κυρὰ-Σταμάτας που εἶναι στὴν αὐλή μας, στῆς 12 τὰ μεσάνυχτα.

ΑΝΝΑ (Μὲ ἀγανά). Ἐ! λοιπὸν;

ΚΟΥΛΑ Σὰν γέρος ἔχει γίνει, με κάτι ροῦχα....

ΑΝΝΑ (Διακόπτει) Ἐ! τί σᾶς εἶπε;

ΚΟΥΛΑ Τί νὰ μᾶς πῆ. Καταστροφή! Περπάταγε ὄχτῶ μερόνυχτα και ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἀρβύλες, εἶχε ντύσει τὰ πόδια του με μιὰ κουβέρτα που εἶχε κουρελιάσει.

ΑΝΝΑ Σὲ ποῖο Σύνταγμα ἦτανε;

ΚΟΥΛΑ Δὲν ξέρω

ΑΝΝΑ Μήπως ἦτανε στὸ 5)73;

ΚΟΥΛΑ Μά, μοῦ φαίνεται πὼς σ' αὐτὸ τὸ Σύνταγμα ἦτανε.

ΑΝΝΑ Ἀλήθεια! Ὡστε ἦτανε μαζὺ με τὸν Τάσο; ΚΟΥΛΑ (Τὴν κυττάει σιωπηλῆ και δὲν θέλει νὰ τῆς μιλήση). Μπορεῖ.

ΑΝΝΑ Καὶ πὼς δὲν τὸν πιάσανε αἰχμάλωτο;

ΚΟΥΛΑ Ἐέρω κι' ἐγὼ.

ΑΝΝΑ Καὶ γιὰ τὸν Τάσο, δὲν σοῦπε τίποτα;... Λέγε λοιπὸν.... (ἡ Κοῦλα δὲν θέλει νὰ τῆς μιλήση.) Γιατί δὲν θέλεις νὰ μοῦ πῆς;... Ἐσὺ κάτι ξέρεις.

ΚΟΥΛΑ Νά, εἶπε πὼς εἶχε εἶδῆ τὸν Τάσο γιὰ τελευταία φορὰ στὴν παραλία ὅταν πέφτανε στῆς θάρκες. Ὑστερα τὸν ἔχασε. Μοῦπε ὄμως πὼς ὄποιος σῶθηκε ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τους, πρόφτασε και μπῆκε σὲ βαπόρι και ἔτσι, ἂν ὁ Τάσος γλύτωσε, θὰ ἦρθε μαζὺ του.

ΑΝΝΑ Καὶ πὼς δὲν ἦρθε;

ΚΟΥΛΑ Ποιὸς ξέρει.... Ὅπου κι' ἂν εἶνε μπορεῖ νᾶρθη κι' αὐτός.

ΑΝΝΑ (Μελαγχολικῆ). Ἀλλοίμονο! Τί νὰ γίνω ἡ ὄδλια; Τί νὰ γίνω ἐγὼ που τὸ ριζικό μου τὸ ξέρω.... (Σὰν νὰ μονολογῆ). Ἡ ζεῖ ἡ σκοτώθηκε, ἐμένα ἡ μοῖρα μου εἶνα εἶνε.

ΚΟΥΛΑ Δὲν σοῦ λέω, ἀλλὰ τέλος πάντων ἔχεις ἕνα ἀδερφό, ἕνα προστάτη. Ἐμεῖς ὄσο και νᾶναι κορίτσια εἶμαστε.

ΑΝΝΑ (μονολογεῖ) Κορίτσια!... (Κουνάει τὸ κεφάλι της διαρκῶς ἐνῶ ἡ Κοῦλα τὴν κυττάζει περιέργα).

ΚΟΥΛΑ Κορίτσια βέβια... Τί κουιᾶς τὸ κεφάλι σου; Τί ἐπειδὴ σοῦ συνέβη ἕνα δυστύχημα; Αὐτὸ δὲν ἔχει νὰ κάνη. Ἄς ἦτανε ἐδῶ ὁ ἀδερφός σου νὰ ζητήση τὸ δίκιο σου. Νὰ γιατί χρειάζεται ἕνας προστάτης που σοῦ λέω. (Ἡ Άννα εἶναι βυθισμένη σὲ σκέψεις, εἶναι ἀφηρημένη). Ἄν βοήθησε ὁ Θεὸς και σῶθηκε θάρθη στὴν Ἀθήνα, θὰ του ἐξομολογήθης τὸ σφάλμα σου ὅπως τάπαμε κι' ἄλλη φορὰ, αὐτὸς θὰ σηκωθῆ και θάρθη ἐδῶ νὰ του ζητήση τὸ λόγο.... δηλαδή τί λόγο νὰ του ζητήση.... νά! θὰ του πῆ πὼς πρέπει νὰ σὲ πάρη και νὰ τελειώση τὸ

ζήτημα και να πάψης και σὺ νὰ λυώνης. (Τὴν κυττάζει ποῦ σκέπτεται). Ἄφησε τὴ συλλογὴ κατὰ μέρος και δὲν σοῦ κάνει καλὸ. Τί θὰ βγάλῃς; Τὸ κεφάλισον τυρανεὶς ἀδίκως και τίποτε δὲν κάνεις. (Ἄξαφρα). Μὰ δὲν μοῦ λές; Ποιὸς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ παρηγοριά ἐσὺ ἢ ἐγὼ ποῦ πεθαίνει ἢ μάννα μου; (σηκώνεται). Νὰ παρακαλᾷς νάρθη, ὁ ἀδερφός σου νὰ μετολαβῆσῃ, νὰ σὲ πάρῃ ὁ Μαστρο-Βαγγέλης.

ANNA Ἐγὼ παρακαλᾶω νὰ μὴν ἔλθῃ.

ΚΟΥΛΑ Νὰ μὴν ἔρθῃ;

ANNA Ναί.

ΚΟΥΛΑ Καὶ γιατί;

ANNA Γιατί; Μ' ἔρωτᾷς; τὸ γιατί; Μήπως νομίζεις πῶς και γὼ σκέπτομαι σὺν και σένα; Ἐσὺ δὲν τὸν ξέρεις τὸν ἀδερφό μου; Αὐτὸς ἂν τύχῃ κι' ἔρθῃ και τοῦ πῶ εἶ, τι μοῦ συνέβῃ και τὸ πάρει με καλὸ, καλὰ θὰ εἶμαι. Ἄν τὸ πάρῃ ἔμωσ τὸ με κακὸ, ἄλλοι και τρις ἄλλοι. Κάλλιο νὰ μὴ φτάσω σ' αὐτὴ τὴν ὥρα.

ΚΟΥΛΑ Ἐτσι εἶναι ὅλα τὰ ἀδέρφια.

ANNA Θὰ ἀκούσω βριξιέτις, θὰ φάω ξύλο, και ὅστερά.... (σκέπτεται).

ΚΟΥΛΑ Ὑστερα;

ANNA Ὑστερα ξέρω γὼ τί ξεμπερδέματα θάχουμε.... Γίνεσαι πολλές φορές πολὺ κακός. Μπορεῖ νάρθη ἐδῶ, νὰ τὸν βρῇ και ἂν δεχτῇ καλὰ, ἂν δὲν δεχτῇ....

ΚΟΥΛΑ (Τάχα με εἰρωνεῖα) Ἐ! τί. Ἄν δὲν δεχτῇ;

ANNA Μπορεῖ νὰ κάνῃ και φονικὸ ὁ Τάσος. Τί τὸ γελάς; Ἀκόμα θυμᾶμαι πόσο φχαριστήθηκε ποῦ κάποιος συντεχνίτης του σκότωσε τὴν ἀδερφή του γιατί ἀτίμασε τὴν οἰκογένεια. Τοῦ πήγαινε ταχτικά στὴ φυλακὴ καπνὸ.

ΚΟΥΛΑ Ἐλα δὲ και σὺ καὺμένη. Πάει ἢ ἐποχὴ ποῦ γινόντουσαν οἱ φόνοι.

ANNA Ναί, μὰ σοῦπα ἐσὺ δὲν ξέρεις τὸν ἀδερφό μου.

ΚΟΥΛΑ Ἐ! τότε ἄς μὴν ἔρθῃ.... καλλίτερα νὰ σκοτώθῃ.

ANNA Ὅχι νὰ σκοτώθῃ.

ΚΟΥΛΑ Ἄμ! τότε;

ANNA (Ὑστερα ἀπὸ μακρὰ σιωπὴ και σέκι). Ξέρεις τί σκέφθῃκα Κούλα; Νὰ τὸ τελειώσω μονάχη μου τὸ ζήτημα. Ὁ ἀδερφός μου ἀπὸ μιὰ μέρα στὴν ἄλλη θάρθη ἂν σώθῃ. Λοιπὸν δὲν θέλω νὰ τοῦ πῶ τίποτα. Θέλω νὰ βρῇ τὰ πράγματα ἔτοιμα, τελειωμένα. Θὰ μιλήσω μονάχη μου τοῦ Εὐάγγελου. Θὰ τὸν παρακαλέσω, θὰ κλαφτῶ και ἴσως τὸν καταφέρω. Ἄν δεχτῇ νὰ με στεφανώσῃ, θὰ τοῦ πῶ νὰ περιμένουμε λίγο μήπως και ἔρθῃ εἰς τὸ μεταξὺ ὁ ἀδερφός μου και ἔτσι.... Ἐ; πῶς σοῦ φαίνεται;

ΚΟΥΛΑ Ἄμποτες νὰ πετύχῃς. Κάνε κ' ἔτσι, ἄλλὰ ἐγὼ σοῦ εἶπα τὴν ἰδέα μου· αὐτὸς εἶναι ἀγύριστο κεφάλι, εἶναι μοθηρός. Ἦθελε νὰ σὲ καταστρέψῃ και τὸ πέτυχε, τώρα ποῦ τὸ πέτυχε, εἶναι εὐχαριστημένος.

ANNA Μὴ τὸ λές καὺμένη αὐτὸ τὸ πράγμα.

ΣΚΗΝΗ 3ῃ

ANNA — ΚΟΥΛΑ — ΜΑΣΤΡΟΒΑΓΓΕΛΗΣ

ΒΑΓ. (μπαίνει ξεροβήχοντας) Καλῶς την. Γιατί ἔτσι πρῶτ και χωρὶς νὰ πιάσῃς δουλειά;

ΚΟΥΛΑ Μάστορη.... ἢ μητέρα μου πεθαίνει και ἔμεινα ἀγρυπνη ἔλη τὴ νύχτα.

ΒΑΓ. Καλὰ· μίλα χωρὶς κλάμματα.

ΚΟΥΛΑ Λοιπὸν δὲν θὰ δουλέψω σήμερα και ἴσως και αὔριο.

ΒΑΓ. (κατεβάζει τὸ κεφάλι, κάνει μιὰ στροφὴ και πάει στὸν μπάγκο του). Κατάλαθα. Παρ' τὰ μπαγάκια σου λοιπὸν και δίνε του.... Και γὼ, δὲ σοῦ λέω, κάνω τσαγκαροδευτέρες ἄλλὰ ἐσὺ μᾶς πέρασες;

ΚΟΥΛΑ Καλὰ μάστορη, θὰ λείψω μόνον σήμερα δὲν εἶπα πῶς δὲν δουλεύω.

ΒΑΓ. Εἶπα και ἐλάλησα.... και ἂν δῆς ἐκεῖνη τὴν φιλοκομμένη τὴν Ἀργυρῶ και δὲν ἔχει δουλειά νὰ τῆς πῆς νάρθη αὔριο τὸ πρῶτ νὰ πιάσῃ δουλειά.

ΚΟΥΛΑ Ὁξέρθη γὼ μάστορη αὔριο τὸ πρῶτ.

ΒΑΓ. Ἐσὺ νὰ τοῦ δίνῃς.... Ἄιντε (ἢ Κούλα κατεβάζει τὸ κεφάλι και ἦσυχια—ἦσυχια φεύγει).

ΣΚΗΝΗ 4ῃ

ΜΑΣΤΡΟΒΑΓΓΕΛΗΣ— ANNA

ΒΑΓ. (Ἐνῶ ἀνακατεύει τὰ πετιοὰ και ἐργαλεῖα του). Ἐκεῖνα τὰ σεβρά εἶναι ἔτοιμα;

ANNA. (Ἐνῶ γαζώνει γρηγορὰ). Αὐτὰ ράβω.... τελειώνουν σὲ λίγο.

ΒΑΓ. Βρὲ γιὰ τὸ Θεὸ· ἀπ' τὸ πρῶτ μ' αὐτὰ μπαλεύεις και δὲν τὰ ἐτελειώσες; Ἄμ' βέβαια σ' ἀφίνουν οἱ κουδέντες; Ἦρθε ἢ Τσαγκαροδευτέρα σοῦραγε ἔλη τὴν ὥρα.... ἄλλὰ δὲν φταίει αὐτὴ... οὔτε και σὺ.

ANNA. Ἡ Κούλα δὲν με χασομέρησε καθόλου. Μούλεγε γιὰ τὴν ἀρρώστεια τῆς μητέρας τῆς.

ΒΑΓ. (Σάννὰ ἐκπληττεται) Ἄ μπᾶ! δὲν εἶχαμε κουτσομπολιὰ σήμερα;

ANNA. (Σταματᾷ τὴν μηχανή της, παίρνει ἕνα ζευγάρι φόντια και σηκώνεται) Νάτα ἔτοιμα (τοῦ τὰ ἀφίνει στὸν μπάγκο, ἐνῶ στέκεται ἐκεῖ ἀκίνητη).

ΒΑΓ. (Ἐχει κατεβασμένο τὸ κεφάλι και σὺν τὸ σηκώσῃ ἄξαφρα) Ἐ και τώρα τί θές;

ANNA. (με ἀπόφρασι και πεποίθησι στὰ λόγια της). Ἐμὰθ Εὐάγγελε, πῶς ὁ στρατός μας φεύγει ἀπ' τὴ Μικρὰ Ἀσία και πῶς τὸ Σύνταγμα δ)73 πιάστηκε αἰχμάλωτο.

ΒΑΓ. (Συνοφροῦνται, σὺν και νὰ καταλαβαῖν) Ἐ! λοιπὸν;

ANNA Στὸ Σύνταγμα αὐτὸ ὑπηρετεῖ και ὁ Τάσος.

ΒΑΓ. Καὶ λοιπὸν;

ANNA Λοιπὸν. Ἄν σκοτώθῃ ἢ πιάστῃ αἰχμάλωτος χάνω και τὸν τελευταῖο μου προστάτη και μένω ἔρημη στὸν κόσμο. Ἄν σώθῃ σήμερα ἢ αὔριο θὰ εἶναι ἐδῶ, ἴσως μάλιστα και νάχῃ ἔρθῃ.

ΒΑΓ. Καλῶς νάρθη.

ANNA Σὲ εὐχαριστῶ. Ἄλλὰ ἐγὼ δὲν θέλω νάρθη.

ΒΑΓ. Ἄν και δὲν καταλαβαῖν τί μοῦ λές σοῦ λέω και ἐγὼ ἂν δὲν θέλῃς νάρθη.... ἄς μὴν ἔρθῃ.

ANNA Εὐάγγελε.... (Ὁ Βαγ. κάθε φορὰ ποῦ ἀκούει νὰ τὸν φωνάζει ἔτσι δυσανασχετεῖ) Ὅχι πῶς δὲν καταλαβαίνεις τί σοῦ λέω, μὰ δὲν θέλεις νὰ κατάλαβῃς. Ἄν σκοτώθῃ ὁ Τάσος εἶμαι ἕνα κορίτσι μονάχο στὸν κόσμο και ἢ θέσις μου εἶναι πολὺ δύσκολη. Ἄν πάλι δὲν σκοτώθῃ και ἦρθε, ἢ θέσις μου εἶνε πάλι πολὺ δύσκολη γιατί ἄργὰ ἢ γρηγορὰ πρέπει νὰ μάθῃ τὴ διαγωγὴ τῆς ἀδελφῆς του.

ΒΑΓ. Αἱ τώρα κατάλαθα (χαμογελοῖ) Λέγε λοιπὸν τώρα τί θέλεις νὰ πῆς;

ANNA Θέλω νὰ πῶ, πῶς πρέπει νὰ σκεφθοῦμε, δηλαδή νὰ σκεφθῆς ἐσὺ περισσότερο πῶς ἢ ἔτσι ἢ ἔτσι, πρέπει νὰ κανονίσουμε τὴ θέσι μας.

ΒΑΓ. Ἐδῶ εἶμαστε! τὸ ἴδιο τροπάριο πάλι.

ANNA Ἄφοῦ εἶναι ἀνάγκη Εὐάγγελε. τί νὰ κάνουμε; Ἐγὼ ὅσα μοῦχες πῆ δὲν τὰ πιστεύω πῶς μοῦ τὰ λές ἀλήθεια. Μοῦ τὰ λές ἔτσι γιὰ νὰ δῆς ἂν σ' ἀγαπᾶω ἀληθινὰ και πόση εἶναι ἢ ἀγάπη μου.

ΒΑΓ. (με ἀηδία). Καὺμένη μὴν ἀρχινᾷς πάλι μ' αὐτὲς τῆς σαχλαμάρες τὴν κουδέντα. Ἀγάπη και κολοκύθια με τὴ ρήγανι· σοῦ τὸ εἶπα και πάλι πῶς και τέτοια εἶναι τὰ εἰδῶλα ποῦ μᾶς κατάντησαν τὴ ζωὴ σκλαβιά μέχρι σήμερα. Δὲν βλέπεις τί ἔγεινε στὴ Ρωσία. Ἐκεῖ καταρρηθῆκανε ὅλα και λερτὰ και σπῖτια και μεγαλεῖα και ἀγάπες γυναικεῖς και διπλωματία και ὅλα.

ANNA Καὶ ἀγάπες γυναικεῖς;

ΒΑΓ. Καὶ βέβαια. Αὐτὸ πρῶτα ἀπ' ὅλα. Στὸ κάτω κάτω τί θὰ πῆ ἀγάπη; Κολοκύθια μετὰ ρηγάνεω! (Ἡ Ἄννα τρομάζει και ὑποχωρεῖ δύστροια βήματα) Νὰ λοιπὸν νὰ σοῦ τὰ πῶ ἀπ' τὴν ἀνάποδη, ἀφοῦ τὸ θέλεις. Δὲν ὑπάρχει σήμερα γάμος, σύζυγος, παιδιὰ και τὰ τέτοια. Ὑπάρχει ἔμωσ τὸ γούστο, ἢ ὀρμητὴ, τὸ ἐνστικτο, και πρὸ παντὸς ἢ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου. Ἀγαπῶνται δύο ἄνθρωποι, ἕνας ἄνδρας και μιὰ γυναῖκα, ἔπως ἀγαπηθήκαμε ἐμεῖς, παίρνονται. Ὑστερα ἀπὸ κάμποσο καιρὸ δὲν ἀγαπῶνται χωρίζουν.

ANNA Σάν και' αὐτοὺς εἶμαστε και μεῖς;

ΒΑΓ. Ἀπαράλλακτα. Ὁ καθένας ἐλεύθερος και ἀνεξάρτητος πάει στὴ δουλειά του. Ἐμεῖς ἀγαπηθήκαμε και χαρήκαμε τὴ ζωὴ ὅσο μπορούσαμε. Τώρα δὲν ἀγαπιόμαστε και ὁ καθένας μας μπορεῖ νὰ κάνῃ εἰ, τι θέλει. Αὐτὰ σοῦ τὰ λέω σοβαρὰ και νὰ τὰ πιστέψῃς και μὴ νομίζῃς πῶς σοῦ τὰ λέω γιὰ νὰ ἰδῶ ἂν μ' ἀγαπᾷς ἀφοῦ ἀγάπη δὲν παραδέχομαι εἰ ὑπάρχει.

ANNA Ποτὲ δὲν μοῦχες μιλήσει τόσο ξάστερα.

ΒΑΓ. Μὰ ἀφοῦ πρόκειται νάρθη ὁ ἀδερφός σου θὲλω νὰ σὲ προετοιμάσω νὰ κανονίσῃς τὴ θέσι σου.

ANNA Δηλαδή δὲν ἄχεις σκοπὸ νὰ με στεφανώσῃς;

ΒΑΓ. (γελᾷ παρατεταμένα). Μὴ λές ἄστυα ἀδερφε μεσημεριάτικο. Μασκαραλήκια θὰ κάνουμε τώρα.

ANNA (Ὅσο προχωρεῖ ταράσσεται και κοκκινίζει).

Ὅυτε θὰ ζήσουμε τουλάχιστον μαζί;

ΒΑΓ. Μὰ ἀφοῦ δὲν σ' ἀγαπᾶω;

ANNA Καὶ τί θὰ πῆς τοῦ ἀδερφοῦ μου σὺν θὰ σοῦ ζήτησῃ λόγο;

ΒΑΓ. Ἄν εἶναι ἔξυπνος ἄνθρωπος και ἔμαθε τὸν κόσμο, δὲν θὰ μοῦ ζήτησῃ λόγο. Ἄν εἶναι κουτός, θὰ ἀναγκασθῶ νὰ τοῦ πῶ τὰ ἴδια λόγια και ἐκεῖνος ἄς με καταγγεῖλη.

ANNA Καὶ εἶναι ἢ ἀπόφρασις σου αὐτὴ; Εἶναι ἢ καθαρὴ ἀλήθεια αὐτὰ ποῦ λές;

ΒΑΓ. Ὅπως σὲ βλέπω και με βλέπεις.

ANNA Δὲν μ' ἀγαπᾷς πετὰ;

ΒΑΓ. (Τῆς κάνει ἀρνητικὸ κούνημα με τὸ κεφάλι).

ANNA (Ὑστερα ἀπὸ σιωπὴ και ἀφοῦ συγκεντρωθῆ) Εὐάγγελε, δὲν σκέπτεσαι καθόλου καλὰ. Ὅταν πρωτοῦ ἦρθα στὸ μαγαζὶ σου και ἄρχισες νὰ μοῦ κάνῃς κόρτε, δὲν ἦσαν ὁ ἴδιος. Τότε ἦσαν ὅλο καλοπιάσματα, ὅλο περιποίηση και λόγια γλ... ἄ. Οἱ τρόποι σου με ἔκαμαν νὰ καταλάβω πῶς εἶχα νὰ κάνω με ἕναν ἄνθρωπο εὐγενῆ....

ΒΑΓ. Καὶ σάμπως δὲν εἶμαι;

ANNA μ' ἕναν ἄνθρωπο ποῦ ζήταγε και μένα ἢ καρδιά μου γιὰ σύντροφο στὴ ζωὴ μου. Ἀρχισα λοιπὸν σιγὰ-σιγὰ, νὰ παραδέχομαι ὅσα μοῦλεγε, ἀρχισα νὰ ὑποχωρῶ σὲ ὅσα μοῦ ζήταγε, ἔως ὅτου σοῦ παρέδωκα και τὸ τελευταῖο μου ἐκεῖνο ποῦχει κάθε κορίτσι. Γιατί τῶκα αὐτὸ; Γιατί εἶχα πεποίθησι πετὰ σὲ σένα και γιατί ἀγαπιόμαστε και γιατί μοῦχες πῆ πῶς θὰ με στεφανώνεις.

ΒΑΓ. Τότε σ' ἀγάπαγα.

ANNA (Σὲ μεγάλη ταραχὴ και ἔξαφι) Πᾶψε! οὔτε και τότε μ' ἀγάπαγες, ὅπως και τώρα τὸ λές μονάχος σου πῶς δὲν μ' ἀγαπᾷς. Τότε μ' ἀγάπαγες γιατί ἦθελες νὰ φτάσῃς στὸ σκοπὸ σου, νὰ καταστρέψῃς ἕνα κορίτσι.

(Εἰς τὸ προσεχὲς τὸ τέλος).

ΑΠΟ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ

— Εἰς τὸν πλειστηριασμὸν ἐπολήθησαν και τὰ ἔργα τῆς συλλογῆς τοῦ δόκτορος Νούνς, ἢ ὁποία περιελάμβανε πλεῖστα ἔργα τῆς Ἰταλικῆς Ἀναγεννήσεως.

— Εἰς τὴν Σουηδῖαν ἐπερατώθη τελευταίως μιὰ ἐκ τῶν μεγαλειότερων διωρύγων τοῦ κόσμου. Ἡ διώρυξ αὐτὴ εἶνε ἢ τοῦ Σεντετέλζε και ἐνώκει τὴν Βαλτικὴν θάλασσαν μετὰ τῆς λίμνης Μαίλαρ. Διὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς διώρυγος ταύτης ἀπτηθήσαν ὀκτὼ ἔτη και ἔδαπανήθη τὸ ποσὸν τῶν 4.000.000 δολλαρίων.

— Μερικαὶ μελέται σοφῶν Αἰγυπτιολόγων δημοσιευθεῖσαι ἐσχάτως εἰς Γαλλικὰ φύλλα, δίδουν και πιθανώτερας ἐξηγήσεις περὶ τρόπου τῆς ταριχεύσεως τῶν νεκρῶν ἐν Αἰγύπτῳ. Οὕτω, ἀφοῦ πρῶτον τὸ πτώμα ἐπλύνετο με οἶνον φοῖνικος, ἐγεμίζετο ἀκολούθως με σμύρναν, κανέλαν και ἄλλα ἀρωματικά ἔχοντα τὴν ιδιότητα νὰ ἐμποδίζου τὴν σήψιν τῶν σαρκῶν. Ἡ τιμὴ τῆς τοιαύτης ταριχεύσεως ἀνῆρχετο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 17.500 σημενῶν γαλλ. φράγκων.

— Ὁ Ἄγγλος Καθηγητὴς σερ Ἀρθουρ Κήθ, ἀσχολεῖται με τὴν γενομένην ἐσχάτως εἰς τὴν Ροδέσιαν ἀνακάλυψιν ἐνὸς ἀνθρωπίνου κρανίου, ἣτις ἐγένετο ἐντὸς ἐνὸς σπηλαίου τοῦ ὄρους

Μπρόκεν Χίλ. Τό κρανίον ἀνήκει εις τύπον ανθρώπου άγνώστου άκόμη εις την έτιστήμην, ώστε κατ' ανάγκην θα άποτελέση μονάδα έντελώς ιδιαιτέρας συλλήγης εις τά μουσεια. Κατά τούς ύπολογισμούς του σερ Κήθ, ο άνθρωπος αυτός θα έξη πρό 100—200 χιλιάδων έτών. Από τά όσα, τά όποια εύρέθησαν μαζί, έξάγεται ότι θα ήδύνατο να βαδίση όρθιος και ότι είχε ύψος περί τούς 5 πόδας και 9 δακτύλους, ήτο διανοητικός ύπερ-τερος από τόν γολλαν, άνώτερος μάλιστα και από μερικάς σημερινάς άγρίας φυλάς.

— Μία γυνή εις την άγγλικήν πόλιν Ρόζερχεν έγέννησε δύο δίδυμα, τών όποιών τά σώματα είναι ήνωμένα και άδιαίρετα. Τά νεογέννητα είναι υγιέστατα και οι ίατροί βεβαιούν ότι θα επιζήσουν.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

— Εις τόν Άννόβερον έδικάσθη και κατεδικάσθη τελευταίως εις θάνατον ο Φρίτζ Χάαρμαν, ο όποιος έφόνευσε κατά τούς τελευταίους τρεις μήνας 27 άτομα, διά να τούς άφαιρέση τά ένδύματα και ό,τι άλλο πολύτιμον έφερον μεθ' έαυτών. Εις τούτο είχε συνεργόν ένα νέον, όνόματι Χάνς Ικράνς, όστις κατώφθωνε τά φέρη μέχρι της οικίας του Χάαρμαν όλα τά θύματα του. Και ο τελευταίος ούτος κατεδικάσθη εις θάνατον.

— Εις την Γαλλίαν έξακολουθούν αι έναντίοντων κομμουνιστών υπό της Κυβερνήσεως συλλήψεις, έλπίζεται δέ ότι πολύ ταχέως θα κατασταλή πάν κίνημα των και οι κομμουνισταί δέν φαίνονται και τόσο ένδοξακατάβλητοι. Εις την βίαν την έπ' αὐτών έξασκουμένην υπό της Κυβερνήσεως αντίτασσουν βίαν και κατά τās τελευταίας ταύτας ήμέρας προέβησαν εις άρκετάς κατά της Κυβερνήσεως διαδηλώσεις, αι όποιαί όμως διαλύθησαν υπό της άστυνομίας.

— Αι τελευταίως διενεργηθείσαι έν Γερμανία εκλογαί, έδωσαν τούς περισσότερους βουλευτάς εις τούς δημοκρατικούς. Κατ' αυτάς έξελέγησαν : Δημοκρατικοί 127, Έθνικόφρονες 104, Κληρικόφρονες 67, Λαϊκοί 50, Κομμουνισταί 44, Γερμανοί δημοκράται 31, του Βαυαρικού Λαϊκού Κόμματος 19, ύπερθνικόφρονες 14, του Οικονομικού κόμματος 10, του Γεωργικού 4, του Κόμματος του Άννοβέρου 4 και τών διαφόρων άλλων κομμάτων 8.

— Η πρωτεύουσα της Άργεντινής Δημοκρατία, κατά τό παρόν έτος θα άποκτήση ύπογειους. Συνδικάτον προς τούτο ιδρύθη διά την κατασκευήν τεσσάρων γραμμών, και προτίθεται όπως έξοδεύση 170 εκατομ. άργεντινών μέσων.

— Αι διάφοροι έπαρχιακοί Κυβερνήσεις του Καναδά λαμβάνουν τάχα μέτρα προς άναδάσασιν των υπό των ύλοτόμων άπογυμνωθέντων μερών. Τά δάση του Καναδά είναι άπέραντα και δέν υπάρχει άμεσος κίνδυνος της έξαφανισέως των, έν τούτοις θεωρείται εύλογον να άρχίση ένωρίς ή άναδάσασις. Προς τόν σκοπόν τούτον ιδρύθησαν πολλά φυτώρια και άπεστάλησαν άντιπρόσωποι εις Εύρώπην προς σπουδήν των εκεί έν χρήσει άναδασσαστικών μεθόδων.

— Συνελήφθη ο δεύτερος πλοίαρχος του άμερικανικού ύπερωκεανείου «Λεβιάθαν», του μεγαλειτέρου του κόσμου, διότι έξκατέλειπεν αιρηθίως τό πλοίον, άφού παρέλαβε μεθ' έαυτού άίάμαντας 400.000 δολλαρίων, τούς ύποίους είχαν έμπιστευθή εις αυτόν προς φύλαξιν διάφοροι έπιβάται.

— Ισχυρά σεισμική δόνησις έγένετο αισθητή εις την Πίζαν της Ιταλίας. Ο περίφημος έπικλήνης πύργος έταλαντεύθη εκ Βορρά προς Νότον και τό πλήθος άνέμενε να κρημνισθή. Έν τούτοις ο πύργος ούδέν έπαθεν. Οι άρχιτέκτονες οι όποιοι τόν έξήτασαν μετά τόν σεισμόν, βεβαιούν ότι ή ίσορροπία του δέν διαταράχθη.

— Εις την Πολιτείαν Νεβάδα των Ην. Πολιτειών ύπεβλήθη νομοσχέδιον, τό ό τοιον πρόκειται να ψηφισθή και θα κηρύττη νόμιμα όλα τά τυχηρά παιγνίδια. Επί του παρόντος έπιτρέπονται έν Νεβάδα αι ίπποδρομιαί και τό άνοικτόν πόκερ.

ΤΕΧΝΗ

Τό «θέατρον Τέχνης της Ρώμης» πλησιάζει να τελειώση, θα είναι δέ ή τελευταία λέξις της σκηνικής μηχανικής. Θα κάμη έναρξιν των παραστάσεών του την άνοιξιν μ' έν νέον έργον του διασήμου Λ. Πιραντέλλο «Η γιορτή του Καραβούρη», από τά δυνατώτερα έργα, που έπαρουσιάσθησαν από σκηνης άφ' ότου υπάρχει θέατρον, ως λέγεται.

— Ο Έλλην βιολιστής Γ. Λυκούδης έν Βρυξέλλαις έλαβεν εις διαγωνισμόν τό πρώτον βραβείον Ικανότητος, άπονεμόμενον εις ώρίμους καλλιτέχνις.

— Κατ' Άπρίλιον θα στηθή ο άνδριάς του ποιητού Πώλ Βερλαίν, έργον του γλύπτου Ζάμ Βιλμπέρ, εις τό Μέντε, την ιδιαιτέραν πατρίδα του ποιη-ού.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

— Η περισσότερον όμιλουμένη, εκ των Εύρωπαϊκών γλώσσων άνά τόν κόσμον είναι Άγγλική, με 170.000.000 όμιλούν-τος αυτήν. Μέν' αυτήν έρχεται ή Ρωσική με 130.000.000 και άμέσως μετ' αυτήν ή Ισπανική με 120.000.000. Κατά τό 1800 την Άγγλικήν όμιλούν μόλις 20.500.000, ένφ κατά τό 1890 άνήλθεν ο άριθμός των όμιλούντων αυτήν εις 110.000.000. Περισσότεροι όμως άνθρωποι όμιλούν την Κινεζικήν γλώσσαν, φθάνοντες τόν τεράστιον άριθμόν των 400.000.000.

— Τά εύθηνότερα διά τόν φοιτητήν Πανεπιστήμια του κόσμου είναι τά Αυστριακά, εις τά όποια ή έγγραφή είναι μόνον 48 σέντε.

— Εις τό Μπατόν Ρουζ της Λουζιάνας οι φοιτηταί των άνωτέρων τάξεων του εκεί Πανεπιστημίου συνέλαβον και εκούρευσαν διά της βίας τούς φοιτητάς των κατωτέρων τάξεων. Οι κουρευθέντες μη δυνάμενοι να εκδικηθούν τούς έπιτεθέν-τας κατ' αὐτών, μετέβησαν εις τό Γυμνάσιον της πόλεως και εκούρευσαν διά της βίας πολλούς μαθητάς, μαθητριάς και τρεις διδασκαλίσσας. Αι μαθήτριάι και οι διδασκάλισσαι έσύρθησαν εις την αυλήν του σχολείου από της κόμης των, ή όποια άπεκόπη παρά τās παρακλήσεις και τούς θρήνους των. Οι καθηγηταί του Γυμνασίου φοβούνται και άλλην έπίθεσιν. Και λέγουν ύστερα ότι δέν είμεθα παιδιά ανθρώπων πεπολιτισμένων! Όποια βλασφημία!

— Αντι 5.000 δολλαρίων έπωλήθη έσχάτως εις την Άμερικήν, τό πρωτότυπον χειρόγραφον του έργου «Κατρίνα» του διασήμου άγγλου συγγραφέως Στήβενσον. Τό έργον τούτο θεωρούμενον ως εκ των θαυμασιωτέρων αὐτου, περιέχει 190.000 γιλ. λέξεις, περιλαμβάνομενάς εις 150 σελίδας. Έγράφη εις την Ταμόν μεταξύ του έτους 1860—1892.

— Πολλά γράφονται έν Πιρισίοις διά τό νέον έργον του συγγραφέως Νιζολα Σεγκύρ, όστις, ως γνωστόν, είναι ο ήμέτερος Έπισκοπόπουλος. Πρόκειται δι' έν βιβλίον άναμνήσεων και κριτικής υπό τόν τίτλον «Συζητήσεις με τόν Ανατόλ Φράνς».

— Ο Μωρίς Μαίτρελιγ ήγόρασε τόν περιώνυμον ιστορικόν πύργον του Μεντιάν, ένθα είχε κατοικήσει ο Ρονσάρ.

— Έντός όλίγου κυκλοφορεί έν Πιρισίοις νέα ποιητική συλλογή του ποιητού Σάρλ Μωρράς με τόν τίτλον « Η έσωτερική μουσική».

— Η Βελγική Ακαδημία γαλλικής γλώσσης και φιλολογίας θ' άπονεμή κατά τό τρέχον έτος βραβείον διά μίαν ποιητικήν συλλογήν ή πεζόν έργον, όπερ θα συντείνη εις την ήθικην άνύψωσιν του άναγνώστου.

— Εις την Μονμάρτη έωράσθη ή έκασοτή φορό της παραστάσεως τοι Ιδιαροθύμου έργου του Πιραντέλλο «Έτσι είναι άν έτσι νομίζετε». Ως γνωστόν, τό έργον τούτο έδιδάχθη έπιανελημμένως και έν Αθήναις υπό του θιάσου του Έλλην. Ωδείου.

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

— Μία κόρη έννέα έτών, όνόματι Έλένη Ζέμπριγχ εύρέθη εις τούς δρόμους της Νέας Υόρκης υπό της άστυνομίας, φέρουσα υπό του σώματός της 55 έγκαύματα. Έρωτηθείσα περι του ποιός την έπροξένησεν όλα αυτά τά έγκαύματα, απήγησεν ότι ο μητριός της, βοηθούμενος υπό της μητρος της, οι όποιοι δέν ήδύνατο να ύποφέρουν την παρουσίαν της.

— Πολλά προϊόντα έχουν όνομασθή κακώς. π.χ. οι τάπη-τών Βρυξέλλων δέν κατασκευάζονται εις τās Βρυξέλλας, άλλ' εις άλλην πλησιόχωρον πόλιν. Τά σιγάρα όνομάζονται της Χαβάνας, ένφ μόνον εις την Χαβάναν δέν κατασκευάζονται. Και τά καλούμενα Αιγυπτιακά σιγαρέττα μόνον καπνόν Αιγυπτιακόν δέν έχουν.

— Έκ των ένός 1.190.066 Γαλλικών σπιτιών, τά όποια εύρίσκοντο εις την πολεμικήν ζώνην, 893.792 ή κατεστράφησαν όλοτελώς ή κατέστησαν άχρηστα. Πράγμα όπερ σημαίνει ότι ο τι ο πόλεμος δέν πληρώνει.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

7.50 ΔΡΧ. ΔΙ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΝ ΔΡΧ. 7.50.

**ΟΠΤΙΚΑ — ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΑ
ΜΑΡΙΝΑΡΟΥ ΚΑΙ ΜΟΙΡΑΓΙΑ
ΣΤΑΔΙΟΥ 20 — ΑΘΗΝΑΙ**

ΧΡ. ΔΟΥΚΑΣ Έπιμελητής της έν τφ Νοσοκομείφ Συγγρού Πανεπιστ. Κλινικής των *Αφροδισίων και Δερματικών*, π. βοηθός έν τφ Charité του Βερολίνου. Γερατίου 34. 8—9 1)2 και 5 1)2—8. Τηλέφωνον 7—12.

ΕΜΜ. ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ, σφυλιδολόγος—δερματολόγος, τέως έσωτερικός ίατρός έν τφ Νοσοκομείφ Α. Συγγρού. Δέχεται Γερατίου 34. 10—1 και 8—5. Τηλέφωνον 7—12

ΤΑ ΓΛΥΚΑ ΣΑΣ

ΣΤΟΥ ΚΑΡΡΑ

ΣΤΑΔΙΟΥ 20

**ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
ΣΩΦΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ — ΖΑΡΙΦΟΠΟΥΛΟΥ
ΟΔΟΣ ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΤΡΟΥ 25**

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΙΣ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ "ΠΑΝΤΟΓΝΩΣΤΟΥ,"
— ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 32 —**

ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΝ ΜΗΧΑΝΟΥΡΓΕΙΟΝ

Η "ΕΡΓΑΝΗ ΑΘΗΝΑ,"

ΕΙΔΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ ΟΡΕΙΧΑΛΚΟΥΡΓΙΑΣ

ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΙΣ ΟΔΩΝ ΤΕΝΕΔΟΥ & ΣΥΚΙΝΟΥ (ΠΑΡΑ ΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΑΜΩΝ)

ΟΡΕΙΧΑΛΚΙΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΠΛΟΠΗΣ Ι. ΑΣ ΚΑΠ.

Δεχόμεθα πάσαν παραγγελίαν τῇ ὑποδείξει τῶν
κ. κ. πελατῶν. Εἰς τοὺς κ. κ. ἐργολάβους
πάσα εὐκολία.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ — Ὑδρυθεῖσα τῷ 1918

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις. — Ὑποκαταστήματα ἐν Πειραιεῖ,
Πάτραις, Σύμφ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ καταβληθὲν Δρ. 10,000,000

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ἀποθεματικά Δρ. 2.067.802.95

Πρόεδρος τοῦ Διοικ. Συμβουλίου: Παντελῆς Τσιτσικλῆς
Σύμβουλοι Διευθύνται: Δ. Μιαούλης καὶ Ἀν. Σπουργίτης.
Τραπεζικαὶ ἐργασίαι παντὸς εἶδους.

Καταθέσεις εἰς Δραχμὰς καὶ Ξένα νομίσματα ὑπὸ τοῦ
ἐθνικοῦ ἔθνους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἰδρυθεῖσα τῷ 1893

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ

Δρ. 72,000,000

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ

Δρ. 23,000,000

ἜΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ — Τηλ. Διεύθ.: ΤΡΑΠΕΖΩΝ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ

Ἀργίνοιον, Ἀίγιον, Ἀλεξανδρούπολις, (Δεδεαγιάς)
Ἀυαλίας, Ἀμφισσα, Ἄργος, Ἀργυστόλιον, Βό-
λος, Γαργαλιάνοι, Γύθειον, Δημητσάνα, Δράμα, Ζά-
κυνθος, Ἡράκλειον, Θεσσαλονίκη, Ἰθάκη, Ἰωάννι-
να, Καβάλλα, Καλάβρυτα, Καλάμαι, Καρπενήσιον,
Καστορία, Κέρκυρα, Καστρον (Δῆμος), Κιάτον, Κο-
ζάνη, Κόρινθος, Κυπαρισσία, Λαμία, Λάρισα, Λε-
βάδεια, Δίμνη, Συλόκαστρον, Μεγαλόπολις, Μυτι-
λήνη, Ναύπαιος, Σάνθη, Πάτραι, Πειραιεὺς, Πο-
ταμός (Κύθηρα) Πρέβεζα, Πύργος, Ρέθυμνος, Σά-
μος (Βαθῦ), Σάμος, (Καρλόβασι), Σόροβιτα, Σπάρ-
τη, Σύρος, Τρίκαλα, Τρίπολις, Τσοτύλιον, Ὑδρα,
Φλώρινα, Χαλκίς, Χανία, Χίος.

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ

(Ἐν Ἀγγλίᾳ) Λονδίνον, 22 Fenchurch Street, (Ἐν Κων-
σταντινουπόλει) προσωρινῶς κλειστόν, (Ἐν Ἀμερικῇ) Νέα
Ἦρκη, 25 Pine Street, Βοστώνη (Athens Banker's
Corporation) (Ἐν Αἰγύπτῳ) Ἀλεξάνδρεια, Κάιρον, Πόρτ-
Σαΐδ, (Ἐν Σαύρη) (προσωρινῶς κλειστόν), (Ἐν Κύπρῳ)
Λεμεσός, Λευκωσία.

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εἰς Δραχμὰς καὶ Συνάλλαγμα ἐπὶ τοῦ Ἐξω-
τερικοῦ ἐν ὄψει καὶ ἐπὶ προθεσίμᾳ.

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ

ἐκτελουμένη διὰ τῶν γνωστῶν πολυτελῶν καὶ ταχέων ὑπερωκεανίων τῆς.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΓΡΑΜΜΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-Θ/ΝΙΚΗΣ — ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ — ΚΩΝΣΤΑΝ-
ΤΖΗΣ — ΒΑΡΝΗΣ — ΠΕΙΡΑΙΩΣ — ΜΑΣΣΑΛΙΑΣ

ἐκτελουμένη διὰ τοῦ ταχυτάτου ὑπερωκεανίου τῆς «ΠΑΤΡΙΣ» καὶ τοῦ γνωστοῦ πολυτελοῦς
θαλαμηγοῦ «ΑΝΔΡΟΣ»

Μηνιαία γραμμὴ Πειραιῶς — Χίου — Μιτυλήνης — Θ/νίκης — Βόλου — Πειραιῶς — Πατρῶν — Μασσαλίας
ἐκτελουμένη διὰ τῆς πολυτελοῦς θαλαμηγοῦ «ΝΑΞΟΣ».

Γραμματὰ δε' ὅλους τοὺς ἑλληνοκεοὺς λιμένας.

Πληροφορίαι: Ἐν Πειραιεῖ ΓΕΝΙΚΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ, Μέγαρον Βάτη, 1ον πάτωμα τηλ. 3 - 64

Ἐν Ἀθήναις, Ἀπελλοῦ 1 Τηλ. 6 - 44.